

BROSZURA INFORMACYJNA

W styczniu 2024 w Polsce zarejestrowanych było **955 893 uchodźców z Ukrainy** (na podstawie aktywnych nr PESEL). Najwięcej osób zamieszkuje województwo **Mazowieckie**; następnie **Dolnośląskie** i **Śląskie**. 64% to kobiety, a prawie 40% wszystkich uchodźców znajduje się w przedziale wiekowym od 18 do 59 lat. Około **68% wynajmuje mieszkania na rynku prywatnym**, **12% współdzieli mieszkania**, **13% mieszka w hostelach**, a **7% w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania**. Zamieszkanie zbiorowe jest zapewniane przez rząd, podmioty prywatne i organizacje pozarządowe.

LUKI / WYZWANIA

Podczas gdy większość gospodarstw domowych uchodźców wynajmuje mieszkania na rynku prywatnym i u rodzin przyjmujących (zarówno polskich jak i ukraińskich), **uchodźcy znajdujący się w najtrudniejszej sytuacji życiowej nadal mieszkają w ośrodkach zamieszkania zbiorowego oraz w hostelach opłacanych z rządowego programu 40+**. Już przed rokiem 2022 polski rynek mieszkaniowy borykał się z licznymi wyzwaniami, takimi jak **ograniczone istniejące zasoby mieszkaniowe** i **znaczny wzrost cen** na prywatnym rynku wynajmu. Duży napływ uchodźców wywiera dodatkową presję na rynek mieszkaniowy, sprawiając, że znalezienie indywidualnego zakwaterowania jest niezwykle trudne.

Według badania MSNA **82% uchodźców zgłasza niezaspokojone potrzeby podstawowe**. 3 najczęściej wymieniane to: zatrudnienie (32%), opieka zdrowotna (27%) i **zakwaterowanie (23%)**. **49% gospodarstw domowych podało, że mieszka z przewlekle chorym członkiem rodziny**, co zwiększa wyzwania związane ze znalezieniem odpowiedniego zakwaterowania. Co więcej, **uchodźcy spotykają się z dyskryminacją na rynku najmu**, szczególnie w przypadku mniejszości romskiej zgłaszane są przypadki stronnictwa przy próbach znalezienia mieszkania, obserwuje się wyższy poziom odmów oraz dezinformację na temat eksmisji i praw najmu w Polsce.

Brak danych na temat ogólnej sytuacji osób mieszkających w miejscach zbiorowego zakwaterowania pogłębia trudności w mapowaniu potrzeb i opracowywaniu skutecznych oraz opartych na wiedzy rozwiązań.

ODPOWIEDŹ

Z perspektywy Sektora istnieją dwie główne grupy beneficjentów: **uchodźcy, którzy mogą samodzielnie zapewnić sobie zakwaterowanie** oraz **uchodźcy w trudniejszej sytuacji, mieszkający w ośrodkach zakwaterowania zbiorowego przez długi czas z ograniczoną możliwością znalezienia zatrudnienia i zapewnienia samowystarczalności** (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami itp.).

Rekomenduje się, aby średnio- i długoterminowym programom zakwaterowania towarzyszyły **programy włączenia społecznego i gospodarczego, aby zapewnić ich zrównoważony charakter**. Fakt, że wielu uchodźców to kobiety z dziećmi, powoduje konieczność zapewnienia równoczesnego wsparcia w zakresie codziennej opieki nad dziećmi, zatrudnienia i zakwaterowania. Te trzy elementy muszą być zapewniane jednocześnie.

Źródła: •Multi Sector Needs Analysis Poland 2023 (UNHCR) •Joint Protection Analysis (October2023, UNHCR) •GBV Safety Assessment Summary Report (UNHCR) •At the starting point. Monitoring of collective accommodation for Ukrainian refugees (Konsorcjum Migracyjne) •Housing problems of people living in Poland and evaluation of existing solutions (Habitat for Humanity) •Models of involving the private sector in the supply of affordable housing (Habitat for Humanity) •Kwestia mieszkaniowa a kryzys uchodźczy. Wspólne wyzwania i rozwiązania dla równoważenia sektora mieszkalnictwa w Polsce (Obserwatorium Miasta) •FGD Report on Employment, Accommodation, and Future Plans / Integration Snapshot (DTM) •Spotlight (January 2024, UW) •Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce w 2023 roku NBP

Kontakt: aszczutowaska@habitat.pl / pkaczmarska@iom.int

